## 36. בהעלותך. כוחה של מילה וחכמת השתיקה

התורה מייחסת למילה חשיבות עליונה, בין אם היא כתובה, מודפסת או משודרת. לכל מילה שאנו מוציאים מפינו יש משקל רב: בנדרים, בתפילה, בלימוד, בברכות, ואף חס וחלילה בקללות, בניבול פה וכו'. חשיבות זו מתקיימת הן במילה הנאמרת והן בזו שאינה נאמרת. שהרי, "איזהו חכם? מי שיודע מתי לדבר ומתי לשתוק".

על כך דרשו חז"ל (מסכת מגילה יח/א): מילה בסלע, מַשְׁתִּוקָא בְּתָרֵין: אם מחיר המילה שווה סלע, מחיר השתיקה שווה שני סלעים.

מכאן דרשו דורשי רשומות ואמרו: אילו משה רבינו היה אומר "מילה לסלע" (כאן הכוונה לאבן, ולא למטבע) כדי שיתן ממנה מים לבני ישראל, אזי "מַשְׁתִּוקָא בְּתָרֵין", שניים אלה, אלדד ומידד, היו שותקים ולא היו מתנבאים "משה מת, ויהושע מכניס את ישראל לארץ" (רש"י). כלומר, נבואתם של אלדד ומידד על מות משה נבעה מכך שמשה לא דיבר עם הסלע, אלא הכה אותו.

לעומת זאת, בסוף הפרשה, אנו רואים את ההיפך הגמור: מרים אמרה מה שלא הייתה צריכה לומר, דיבורים נגד אחיה משה, שגרמו לה להיות נגועה בצרעת.

כך סיכם שלמה המלך (משלי י 19): בְּרֹב דְּבָרִים לֹא יֶחְדַּל פָּשַׁע, וְחֹשֵׂךְ שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל. מי שמרבה לדבר, מרבה דיבה ושקר, ואילו המשכיל הוא זה שנמנע מריבוי דיבורים.

הדיבור הוא אכן מה שמייחד את האדם מבעלי חיים אחרים. אך בחברה המודרנית, שבה הטכנולוגיה תופסת מקום מרכזי בחיינו, עלינו להכפיל ואף לשלש את זהירותנו מפני עוצמת הדיבור – הן זה הנאמר והן זה הכתוב. כשמילים מתפשטות במהירות ברשתות חברתיות ובפלטפורמות דיגיטליות, עלינו להיות מודעים להשפעתן ולנזק שעלול להיגרם מדיבור פזיז או בלתי מחושב.